

[Hagen Hagensen]

der er bred enighed om blandt dem, der som sagkyndige har været nedsat til at undersøge forholdene, som har overvejet en række andre måder at gøre det på, men som er endt i, at man kan gøre det ved at bruge saldometoden. Vi har fulgt deres forslag, som det nærmere er beskrevet, idet der dog er ganske få punkter, som jeg nævnte før, hvor vi fraviger deres forslag en lille smule i det beslutningsforslag, som jeg her er ordfører for.

Jeg tror på, at det vil lykkes, når vi kommer i udvalget, virkelig at få klaret forholdene op på en sådan måde, at der også hos ministeren bliver en rimelig forståelse for, at dette bør gøres her og nu.

Hr. Bakholt har ikke ret i at sige, at der ikke sker noget ved, at vi overvejer tingene på ny. Jo, der sker noget. Vi skal lette forholdene for erhvervslivet på en sådan måde, at det kan få det sådan, som næsten alle har sagt her at man ønsker. Der skal tiltrækkes nye penge til erhvervslivet, der skal være folk, der skal komme og være rede til at investere i erhvervslivet. Det er meget, meget væsentligt for os, at man får en mulighed for at udvide kredsen af aktionærer, aktieejere. Vi ønsker, aktier skal være folkeeje; så må vi også prøve på at skabe vilkår for aktionærer, som gør, at man ikke skal gå og frygte for, hvis man engang skal sælge disse aktier, at man kommer ud for en beskatning, der kan være ganske tyngende, hvis der er sket en kursudvikling, siden man erhvervede disse aktier.

Vi tror på, der er en mulighed for, at opsparingen kan blive fremmet, så flere kommer til at eje – også undertiden en del af den virksomhed, hvori man har sit virke til daglig.

Jeg skal undlade at gå i enkeltheder med, hvad vi har beskrevet. Det er langtfra vore tanker det hele; vi har taget med, hvad man i kommissionen er kommet til af resultat. Stort set kan vi gå ind for dette, men der er enkelte punkter, hvor vi er gået en smule videre, gået ad andre baner.

Vi har lagt det frem som et forslag, som vi mener der er en mulighed for, og jeg synes, at debatten her i dag indtil nu har vist en mulighed for at samle store dele af dette ting, således at sagen kan blive ført igennem nu. For det haster med at få det problem løst. Erhvervslivet har behov for det, og det har vi dermed alle sammen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om, at personligt ejede virksomheder, interessentselskaber m.v. inddrages under selskabsbeskatningen.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 67. Fremsat 19/2 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Det er uomtvisteligt lettere at nedfælde gode tanker og ideer på et stykke papir end at gennemføre dem i praksis. Det har vi set meget ofte, specielt vel på det skattepolitiske område.

Socialistisk folkeparti ved, at socialdemokratiet er interesseret i en virksomhedsbeskatning, men SF ved også, at vi på baggrund af indkomstskatteudvalgets redegørelse har fundet det nødvendigt at lade spørgsmålet blive gjort til genstand for særskilt undersøgelse i et udvalg. Jeg ved ikke, hvornår udvalgsarbejdet kan være afsluttet, men det kan formentlig ske så betids, at der i givet fald kan lovgives i næste samling.

Jeg tror imidlertid ikke, at det er en ukompliceret sag. Uden at gå i detaljer med det tekniske vil jeg godt pege på, at et af hovedproblemerne ved indførelse af en virksomhedsbeskatning er den opdeling, der skal foretages af aktiver og passiver og af indtægter

[Ministeren for skatter og afgifter]

og udgifter i en virksomhedsdel og i en privat del.

Når det i bemærkningerne til forslaget anføres, at virksomhedsbeskatning vil medføre, at problemet med at skelne mellem renter af privat gæld og renter af erhvervsgæld forsvinder, er det vel ikke ganske korrekt, fordi denne sondring sådan set skal foretages også løbende. I øvrigt er det noget, der sker i praksis i dag. Det er ofte noget, der glemmes i den løbende debat og også er blevet glemt i den løbende debat omkring renteomlægningsforslaget. Det sker nemlig i praksis, når en personligt ejet virksomhed omdannes til et aktieselskab med ejeren som hovedaktionær. Her har vi altså en situation, hvor der vel reelt skelnes imellem det, man har kaldt det kolde og det varme vand. Man er netop i disse helt konkrete situationer inde i den sondring, som har indtaget en så central plads i diskussionen omkring renteomlægningsforslag. Jeg har villet gøre denne bemærkning, fordi det aspekt meget ofte bliver overset i den løbende debat om en renteomlægning.

Om det konkrete forslag skal jeg i øvrigt sige, at det er regeringens opfattelse, at vi bør afvente resultatet af det udvalgsarbejde, der foregår, før der tages stilling til, om der bør søges gennemført en ændret virksomhedsbeskatning.

Erenbjerg (S):

Problematikken, som det foreliggende beslutningsforslag omhandler, har tidligere været drøftet, sidst i den daværende skatteministers redegørelse over en skattereform i 1978. På baggrund af denne redegørelse blev der nedsat et udvalg, hvis opgave det er at undersøge disse forhold tilbunds. Indtil dette udvalgs redegørelse foreligger, ønsker socialdemokratiet ikke at tage stilling til den rejste problematik.

Anders Poulsen (V):

Jeg er for en gangs skyld enig med skatteministeren, nemlig når han siger, at det ofte er lettere at nedfælde noget på papiret end at føre det ud i praksis, navnlig på det skattemæssige område. Det vidner dette forslag i høj grad om.

I venstre erkender vi eksistensen af det problem, erhvervsbeskatningen for øjeblikket

medfører, og som dette beslutningsforslag jo forsøger at løse, for de erhvervsvirksomheder, der er personligt ejede, og som altså er underkastet den progressive skatteskala, som vi tidligere i dag har diskuteret. Det er et problem for disse typer erhvervsvirksomheder.

Men når det er sagt, at vi egentlig meget gerne så en løsning på beskatningsproblemet for disse virksomheder, må jeg også føje til, at vi ikke mener, det foreliggende forslag løser disse problemer. Der er mange ting, der skal klares i den forbindelse, men jeg vil kun omtale nogle få ting i bemærkningerne til forslaget.

Der nævnes i første afsnit, at det er urimeligt, at man for nærværende kan udnytte afskrivningsreglerne sådan, at man nedbringer sin skattepligtige indkomst til et lavere beløb end privatforbruget. Det er nu ikke ganske korrekt, for det er der jo sat en stopper for i ligningslovens § 28. Der nævnes så i andet afsnit, at problemet med at skelne imellem private renter og erhvervsmæssige renter løses. Ministeren var meget forsigtig i sin udtalelse. Han sagde, at det ikke er ganske korrekt. Nej, det er endda helt forkert det, der siges, for man løser slet ikke det problem. Problemet er der stadig væk og vil fortsat være der, fordi der her ikke er tale om to adskilte juridiske enheder.

I øvrigt var jeg vældig glad for den udtalelse, skatteministeren kom med under omtalen af dette andet afsnit, hvor skatteministeren var inde på renteomlægningsforslaget. Det er faktisk første gang, jeg har hørt ministeren omtale dette forslag på den måde. Han sagde: det er som at adskille koldt og varmt vand. Det er dog en erkendelse fra ministerens side, når han nu udtaler, at problemerne i dette forslag meget ligner dette at adskille koldt og varmt vand.

Der er, siges det i næstsiddende afsnit, et dobbeltbeskatningsproblem, og det er rigtigt. Dette dobbeltbeskatningsproblem løses heller ikke af det foreliggende forslag. Man straffer i øvrigt opsparing voldsomt, fordi opsparingen i erhvervsvirksomheden ifølge dette forslag vil blive beskattet, når den indtjenes, og så igen, når den trækkes ud. Det er klart opsparingshæmmende, og det er jo netop noget, vi ikke har råd til at have i erhvervssektoren i øjeblikket.

[Anders Poulsen]

Der er altså voldsomt mange problemer, som slet ikke er løst endnu med dette forslag, og dette indebærer, at jeg på mit partis vegne må sige, at vi ikke kan medvirke positivt under udvalgsarbejdet med dette forslag.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Så er vi der igen, hr. Anders Poulsen. Nu skal jeg prøve, om jeg kan sige det, så det bliver forstået således, som det er ment.

I den løbende debat om renteomlægningsforslaget er der eksperter, der har hævdet, at det er umuligt at sondre mellem renter af privat gæld og renter af erhvervs-gæld. Det er, siger de, lige så umuligt som at skille det varme vand fra det kolde vand. Så er det, jeg tillod mig at sige: ja men man sondrer jo rent faktisk mellem renter af erhvervs-gæld og renter af privat gæld og må nødvendigvis gøre det i de konkrete situationer, hvor en personligt ejet virksomhed bliver omdannet til et selskab, for dér er man simpelt hen nødt til at foretage en opdeling i en privatak-tiv og en erhvervsaktiv masse. Altså er man i en konkret situation, hvor man rent faktisk – for nu at drage sammenligningen – skiller det kolde vand fra det varme vand. Det var for at sætte argumentationen i et vist pers-pektiv, hr. Anders Poulsen.

Kjelgaard (KF):

Det er yderst sjældent, at jeg på mit partis vegne har lejlighed til at udtrykke en smule sympati for et SF-forslag. Det kan jeg gøre ved denne lejlighed, vel også fordi forslaget ikke er nyt. Vi har selv tidligere givet udtryk for noget tilsvarende ved andre lejligheder, men motiveringen er vi ikke enige om.

Jeg skal ikke gå i detaljer med det. Vi har allerede nu, som det rigtigt har været hævdet, instrumenter, der tager hensyn til beskatning også af privatforbruget, og SFs hensigter og initiativer på renteområdet er også tydelige nok, så den motivering kan vi heller ikke tilslutte os.

Der er som allerede påpeget mange proble-mer i det, men vi vil gerne være med til at se nærmere på dem i udvalget.

Glistrup (FP):

Nu da ministeren igen leger Tycho Brahe, kan jeg måske bruge lejligheden til at rose ham lidt, for det kunne han sikkert ikke lide,

hvis han var til stede. I hans tale kunne fremskridtspartiet tilslutte sig det hele, lige indtil han kom frem til det, der skaber knu-der i hans samvittighed, nemlig det med det kolde og varme vand. Situationen er simpelt hen den, som man har påpeget over for mi-nisterens renteomlægningsforslag, og som også gælder det forslag, der her er til be-handling, at når det varme og kolde vand er løbet ud i samme badekar, er det forbistret umuligt at skille det fra hinanden.

Så kom ministeren med et eksempel, hvor det varme og kolde vand løber ud i hver sit badekar, nemlig hvor det ene er et anparts-selskab og det andet er direktøren i anparts-selskabet, som hver har deres juridiske for-pligtelser for det, og så der det såmænd slet ikke så svært at skille det fra hinanden. Men SFs forslag vil ikke blot komme til at forvolde disse badekarsproblemer, man ville også komme til at vikle sig ud i en hel del mere snavsede geschäfte, hvis man virkelig tilslu-tede sig det, som SF her foreslår.

Det, som SF foreslår, er sikkert smukt tænkt oppe i elfenbenstårnets teoretiske høje blå himmel, hvor man altså tror, man kan lave en personlighedsspaltning på de hun-dredtusindvis af mennesker, det her drejer sig om, således at det, som altså er ét samlet menneske af kød og blod, skal kunne skæres ud, når indkomståret er gået til ende, hvor man skal kunne sige: den del af det, du foretog dig, var altså noget, der vedrørte din virksomhed, og det, du i øvrigt foretog dig, var noget, som vedrørte det private.

Man må huske på, at det at drive selv-stændig erhvervsvirksomhed er noget, som f.eks. den skoledreng gør, der måske året igennem går budtjeneste og er lønmodtager, men som sælger lidt juletræer i december måned. Sådan er der i hundredtusindvis af mennesker, der i årets løb får en lille smule selvstændig erhvervsvirksomhed ud af det, og for hvem man altså skulle til at foretage op-delinger, hvis SFs forslag gik igennem. Man ville i hvert tilfælde få nogle enormt store overgangsregler, når de mennesker, der har en igangværende større eller mindre selv-stændig erhvervsvirksomhed, skulle gå over fra det hidtidige system til at finde ud af, hvor meget af den formue, de har i øjeblik-ket, der nu skal placeres som virksomheds-formuen, og hvor meget der skal placeres som personens formue. Særlig på nuværende

[Glistrup]

tidspunkt, hvor man, hvis indkomstskatten er rød, må sige, at det forhåbentlig er indkomstskattens aftenrøde og ikke morgenrøde vi lever i, er der al mulig grund til at undgå at skulle gå ind i de vanskeligheder, som vil kunne strække sig 10–15 år ud i fremtiden. Altså i en tid, hvor vi skal til at afvikle indkomstskatten, skal vi bestemt ikke til at besværliggøre den med uløselige problemer som dem, der her vil opstå. Hvis SF ikke har gjort det, før de skrev deres forslag, vil jeg råde dem til at læse skattekommissionens betænkning, der kom for et par år siden, og som jo fremmaner de meget store vanskeligheder.

Det område, hvor der måske var mest grund til at sige, at SF var ved at finde de vises sten, er landbruget, som af lovgivningen er hindret i at danne aktieselskaber, og hvor man derfor kunne sige, at de af deres erhvervsindtægter – det er typisk en bondegård på 15, 20 eller 25 ha, hvor man nu sætter grænsen for en stor erhvervsvirksomhed med regnskab – skulle have lov til at nøjes med at blive beskattet med 37 pct., 40 pct. eller 45 pct., hvad nu aktieselskabsskatten bliver i denne regerings tid. Der skulle man måske give nogle særregler, men når vi skal løse det problem, som jo er meget påtrængende for landbruget også i forbindelse med de store kapitalkoncentrationers overgang ved generationsskifterne, tror jeg nok, at vi i stedet for at lave om på skatteloven, som SF her foreslår, skal lave om på landbrugslovgivningen, således at man giver bønderne adgang til, i det omfang de vil gøre det – de skal selvfølgelig ikke være tvunget til at forlade selvejet – at organisere sig i anparts- eller aktieselskabsform, så ikke engang på dette område kan vi give SF støtte. Fremskridtspartiet er ikke SFs allierede, heller ikke i denne sag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Da hr. Glistrup skulle beskrive vanskelighederne ved dette forslag, brugte han som eksempel en skoledreng, der solgte juletræer. Jeg tænker nu ikke, at skoledrenge, der sælger juletræer, nogen sinde får gavn af et forslag som dette. Så mon ikke det er et af disse søgte eksempler, som hr. Glistrup dog efterhånden skulle være vokset fra; nu har han da været nogle år herinde. Det var meget

morsomt at høre det til at begynde med, men jeg synes, det ligesom ikke er så interessant at blive ved med at skulle høre på den slags.

Jeg synes i øvrigt, det er rimeligt, som den konservative ordfører gjorde det, at skelne mellem selve folketingsbeslutningen og bemærkningerne. Jeg synes, at selve folketingsbeslutningen om at opfordre regeringen til at fremsætte et lovforslag gående ud på, at enmandsejede virksomheder, når det gælder overskud, der jo i det store og hele bruges til at sikre arbejdspladserne, ikke skal beskattes hårdere end selskaber, nemlig med 40 pct., og ikke, som det i dag ofte vil være tilfældet, med 70 pct. Det er et godt formål, det fremmer beskæftigelsen, og derfor kan jeg sige, at vi fra radikal side er absolut tilhænger af, at der gøres noget ved det.

Endvidere vil jeg spørge ministeren, om han ikke nok vil sørge for at presse på, for at det udvalg, der har været talt om flere gange, og som sidder og overvejer disse ting, bliver hurtigt færdigt, således at vi i hvert fald i næste samling for alvor kan komme til at drøfte en gennemførelse af denne folketingsbeslutning og omsætte den i et egentligt lovforslag.

Ministeren talte om adskillelsen mellem renter af privat gæld og virksomhedsgæld og om adskillelsen af aktiverne i private aktiver og virksomhedsaktiver, hvor ministeren gjorde opmærksom på, at det allerede skete i vidt omfang, fordi vi jo i de senere år har oplevet, at ganske mange privatejede virksomheder er blevet omdannet til selskabsvirksomheder netop på grund af beskatningen. Det er ikke altid særlig heldigt eller særlig ønskeligt, og derfor var det rimeligt, om man kunne nå til at gennemføre dette her.

Hvis dette forslag gennemføres, tror jeg, vi får en gavnlig hjælp til at adskille aktiver i virksomhedsaktiver og private aktiver, og selv om jeg mener, at man nåede langt under forhandlingerne – så langt at det var forsvarligt af den grund at gennemføre en renteomlægning – ville det bestemt ikke være at foragte at få hjælp fra ejerne af virksomhederne til at foretage den adskillelse. Dermed vil de få en aktiv interesse i selv at gå ind i adskillelsen for at opnå den fordel, det vil være kun at skulle betale 40 pct. af en del af overskuddet i modsætning til nu, hvor der skal betales 70 pct.

[Bernhard Baunsgaard]

Jeg håber, at udvalgsarbejdet vil være positivt, og at vi hurtigt får den omtalte udvalgsbetænkning, og jeg vil gerne gentage mit spørgsmål: vil ministeren presse på, for at vi hurtigt kan få udvalgsbetænkningen?

Flygaard (DR):

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning berører jo den principielle skattedebat, som man har ført gennem snart mange år, nemlig spørgsmålet om hvorvidt man skal beskatte i virksomheden eller hos personen, og ud fra det synspunkt, at man, i alle tilfælde hvis man vil beskatte hos virksomheden, også vil forlange, at enkeltmandsfirmaet eller enkeltpersonen skal deles op i dels en virksomhed, dels privatpersonen, kan man sige, at der rent faktisk bliver tre muligheder for beskatning: enten hos virksomheden alene, hos personerne alene eller også, som vi har det i dag, en beskatning af både virksomheden og personen. Jeg tror, at det ud fra et administrativt synspunkt ville være langt det nemmeste, hvis man indførte en fælles beskatning for virksomheder og for personer med udgangspunkt i en ren proportionalbeskatning kombineret med et indkomstafhængigt persontilskud, der sikrede den nødvendige progression i beskatningen; dermed var man ude over mange af de problemer, som man står og diskuterer her.

Det er rigtigt, som ministeren nævner, at når man skal oprette et selskab, er man nødt til at foretage en opdeling i det, man kan kalde den private sektor og den erhvervs-mæssige sektor, men det er jo heller ikke så meget dér, problemet har ligget. Problemet har været, hvor man fremover vil placere sin opsparing, og hvor man fremover vil placere sine lån, hvis der er en forskel i den skattemæssige behandling; det er nok det, der har været det essentielle i det.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at retsforbundet ikke kan medvirke til gennemførelse af det foreliggende forslag.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er i anledning af hr. Bernhard Baunsgaards skolemestring af mig, på grund af min bemærkning om de tilfælde, hvor en lønmodtager har en begrænset indtægt fra selvstændig erhvervsvirksomhed – og dem er

der formentlig hundredtusinder af her i landet hvert eneste år, hvoraf skoledrengen, der er bud og sælger juletræer, bare er ét blandt masser af andre – og hvor hr. Bernhard Baunsgaard siger, at det vil skoledrengen ikke få gavn af. Nej, det har man normalt heller ikke af skattelove, og derfor er situationen den, at hvis dette forslag gennemføres, skal skoledrengen ind under dette personlighedsspaltningforslag, det er han tvunget til. Det er ikke for at have gavn af det, men det er for at komme ind i en ganske gevaldigt indviklet regnskabsopgørelse, som han skal underkastes. Derfor var det skam et meget alvorligt ment eksempel, der dér blev fremsat.

Formanden:

Flere bemærkninger til juletræerne?

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg tror, hr. Glistrup ville få meget mere ud af det, hvis han ville tage det lidt mere alvorligt og ikke, hvor gang han skal finde eksempler, vælger nogle, der dels latterliggør ham selv, dels latterliggør problemet.

Naturligvis ville skoledrengene ikke skulle ind under en sådan omlægning – ikke medmindre det var hr. Glistrup, der skulle udforme reglerne derom, og der er vist ikke stor chance for, at hr. Glistrup ender som skatteminister foreløbig.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Hr. Bernhard Baunsgaard stillede mig et spørgsmål, som jeg vel af høflighedsgrunde skal besvare, og det var spørgsmålet, om jeg ville presse på for at få udvalgsarbejdet færdiggjort meget hurtigt. Jeg har allerede sagt, at der er grund til at antage, at udvalget kan afslutte sit arbejde så betids, at der bliver mulighed for at lovgive i næste samling, og derfor ser jeg ikke nogen speciel grund til at udøve en særlig pression over for udvalget.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg kan takke for en forholdsvis velvillig modtagelse, idet de fleste ordførere udtalte en større eller mindre sympati for intentionerne bag forslaget.

Specielt til ministeren kan jeg sige, at vi naturligvis er opmærksom på, at der foregår et udvalgsarbejde, men vi har fundet det ri-

[Rahbæk Møller]

meligt at få en politisk drøftelse undervejs, dels fordi vi håber, det kan fremskynde udvalgsarbejdet – og med den interesse, der har været for det her, er det vel rimeligt at tro det – dels fordi det er rart at få de problemer, der ligger i det, til politisk drøftelse en gang imellem.

Ministeren nævnte problemet at skelne mellem renter af privat gæld og renter af erhvervs-gæld og sagde, at det ikke ville gøre det let at løse, men det er jo ikke rigtigt. I det øjeblik, man foretager opdelingen, kommer der naturligvis en indviklet sontring, ganske ligesom når man laver en personligt ejet virksomhed om til et anpartsselskab – det var ministeren selv inde på – men derefter er problemet jo kun behæftet ved aktiver, der bruges både privat og erhvervs-mæssigt. Det problem har vi i dag ved anparter, og det vil fortsætte, hvis man gennemfører dette forslag, men det er trods alt et noget mindre problem for anpartsselskaber, end det vil være for rent personligt ejede virksomheder.

Hr. Erenbjerg sagde ikke så meget. Hr. Anders Poulsen udtalte sig også positivt over for selve forslaget, men nævnte en række tekniske problemer. Renteproblemet har jeg været inde på, men så nævnte hr. Anders Poulsen det problem, at en indkomst vil blive beskattet, både når den opspares, og når den trækkes ud til forbrug. Hr. Anders Poulsen kan ikke have læst bemærkningerne fuldt ud, for det er et af de problemer, vi tager op. Denne skelnen er ikke det store problem, og vi mener, det er løst ved reglen om tilbageførsel af underskud under visse omstændigheder. Der vil nemlig ske det, at hvis man har et godt år og altså tjener mere, end man bruger, og derfor lader det blive stående, men senere har et dårligt år og tager mere ud, end man tjener, vil det vise sig som et underskud i virksomheden, hvilket vil sige, at man kan få modregnet den skat, man allerede har fået betalt. Det kan vi selvfølgelig undersøge nærmere i udvalget, men vi mener netop, at vi har løst det problem, der her blev nævnt.

Hr. Kjelgaard udtalte en smule sympati, og det skal jeg takke for. Hr. Glistrup var meget negativ. Han spurgte, om vi havde læst skattekommissionens betænkning. Ja, det har vi naturligvis og er bl. a. opmærksom på, at skattekommissionen netop beskæftiger sig med hr. Glistrups problem med juletræer-

ne og har gjort bemærkning om, at det naturligvis er nødvendigt at have en mindstegrænse for virksomheder, der skal ind under en sådan beskatningsform. Det har vi fundet for selvfølgelig til at medtage det, men vi kan godt se, at vi af hensyn til hr. Glistrup burde have skrevet det eksplicit; men det er da en selvfølgelig, at der kan være så små virksomheder, at de ikke skal medregnes.

Så er der påstanden om, at man ikke kan skelne. Det vil altså sige, at man ikke kan drive anpartsselskab, for dér skelner man rent faktisk; dér laver man den skelnen, som foreslås her.

Hr. Bernhard Baunsgaard var positiv, og det takker jeg for. Jeg skal gerne støtte hans opfordring til ministeren om at søge udvalgsarbejdet fremskyndet mest muligt.

Hr. Flygaard havde desværre ikke så mange positive bemærkninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af sambeskatningen m. v.

(Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.).

(Beslutningsforslag nr. B 69. Fremsat 22/2 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Forslaget er det fjerde beslutningsforslag vedrørende sambeskatningsproblematikken i denne folketingssamling. De tre andre var til

[Ministeren for skatter og afgifter]

første behandling den 29. januar i år, og de var fremsat af henholdsvis det konservative folkeparti, Danmarks retsforbund og kristeligt folkeparti.

Jeg tror ikke, der kan fremføres nye argumenter, men jeg vil alligevel kommentere enkelte aspekter.

Efter det foreliggende beslutningsforslag skal formuedelene henføres til beskatning hos den ægtefælle, der har den retlige råden over dem, eller, hvis der er tvivl om rådighedsforholdet, til beskatning hos begge ægtefæller med halvdelen til hver.

Det er rigtigt, at der herved løses nogle problemer, nemlig de tilfælde, hvor der er tvivl om, hvor beskatningen skal foretages. Men samtidig vil det, hvis et ægtepar er interesseret i at få beskatningen fordelt på begge parter, være muligt at opnå dette, blot det er uklart, om den retlige råden tilkommer den ene eller den anden af ægtefællerne, og sådanne uklare situationer vil komme til at foreligge af mange årsager. Så vidt jeg kan se, betyder det i virkeligheden, at ægtefællerne frit kan flytte med formuedelene og dermed med fradragene, og det er noget, som jeg umiddelbart ikke er særlig sympatisk indstillet over for.

Jeg savner også i dette beslutningsforslag, således som jeg savnede det i de konservative, en stillingtagen til den skattemæssige behandling af retshandler mellem ægtefæller.

Om den foreslåede skærpelse af gaveafgiftssatserne for gaver mellem ægtefæller vil jeg kun sige, at den ingen løsninger på de juridiske problemer indeholder; gaver mellem ægtefæller vil meget ofte falde uden for gaveafgiftsområdet.

Endelig vil jeg sige, at SF er mere konsekvente end de konservative, nemlig når de foreslår, at et uudnyttet personfradrag og underskud ikke skal kunne overføres mellem ægtefællerne. Forslagsstillerne er – sådan læser jeg i hvert fald bemærkningerne – selv opmærksom på, at det vil medføre en vis urimelig – og jeg synes nok næsten uacceptabel – forskydning af skattebyrden, og det klares ikke ved nogle overgangsbestemmelser som dem, man foreslår.

En gennemførelse af forslaget vil i høj grad forøge det arbejde, som er pålagt de lignende myndigheder; der vil utvivlsomt komme til at foreligge en række særdeles

komplerede juridiske og skattetekniske problemer.

Som forslaget fremtræder her, vil det virke socialt uretfærdigt og være administrativt meget besværligt. Så bortset fra, at det er principielt rigtigt, er jeg ikke i stand til at sige noget særlig godt om forslaget, og som bekendt skal man ikke skamride principperne.

Må jeg endelig sige, at regeringens bestræbelser vil gå ud på, så vidt det er muligt, at fjerne de tekniske hindringer for en fuldstændig ophævelse af sambeskatningen. Hvis det var lykkedes os at komme igennem med det renteomlægningsforslag, vi har stillet, havde vi løst et meget betydeligt problem i forbindelse med sambeskatningen.

Ervin Jensen (S):

Det foreliggende beslutningsforslag til ophævelse af sambeskatningen er det fjerde forslag derom, som er til behandling i denne samling, og der er derfor grund til at understrege, at der i folketinget er stor interesse for at løse de tilbagestående problemer omkring sambeskatningen. Der foreligger dog ikke mindre end fire forskellige modeller nu, og vi opfatter derfor SFs forslag som deres bud på de retningslinjer, hvorefter løsningen bør findes.

Det er imidlertid besværligt at finde en retfærdig familie- og fordelingspolitisk løsning, hvilket SFs forslag også vidner om. Der foreslås, at ægtefæller selv skal selvangive deres personlige formuegoder og dertil hørende indkomster og fradrag, og kan formuegodet ikke klart henføres til en af ægtefællernes bodel, foretages en deling med en halvdel til hver. Det vil foruden en række rent administrative problemer betyde spekulation i mindst mulig formueskat. Man vil nemlig forsøge at dele formuen således, at man kommer under formuebeskatningsgrænsen eller ned på det laveste beskatningstrin.

Det samme vil gøre sig gældende ved fordelingen af renterne, positive som negative: her vil man spekulere i en fordeling ægtefællerne imellem, som betyder den største fordel af en renteudgift og den mindste beskatning af en renteindtægt. Forslagsstillerne kan selvfølgelig hævde, at det ikke vil være muligt, men det er vores opfattelse, at skatteyderne vil medtage en sådan vurdering ved en even-

[Ervin Jensen]

tuel gennemførelse af forslaget, i hvert fald ved fremtidige formuedispositioner.

Heller ikke forslaget om ophævelse af retten til overførsel af underskud ægtefællerne imellem og retten til overførsel af uudnyttet personfradrag mellem ægtefæller fremover vil virke socialt afbalanceret. Lad mig blot nævne fremtidige nygifte familier med små børn, hvor den ene ægtefælle ønsker at blive hjemme hos børnene. De vil efter forslagets gennemførelse blive stillet dårligere end i dag.

I det hele taget vil denne del af forslaget betyde et skattemæssigt merprovenu, som ikke mindst den dårligst stillede del af befolkningen vil komme til at betale. Dermed ikke være sagt, at vi ikke mener, at der bør tilstræbes en ligestilling mellem gifte og ugifte samlevende, men det foreliggende forslag er ikke afbalanceret, og det viser vel kun, at det er udtænkt af akademiske socialister uden hensyntagen til den nødvendige sociale balance, og de bør vel også, hvis man kigger efter, ved kystbanen.

Forslaget illustrerer tydeligt de vanskeligheder, der er ved at løse sambeskatningsproblemet. Vi er i socialdemokratiet fortsat villige til at drøfte muligheder for ligestilling mellem kønnene på det skattepolitiske område, men ikke på det foreliggende grundlag.

Anders Poulsen (V):

Dette er jo et af de mange forslag, der er fremsat her i tinget til ophævelse af sambeskatningen. Fra venstres side så vi også gerne, at man kunne klare dette problem, men det foreliggende beslutningsforslag kan efter vores mening ikke anvendes som udgangspunkt for at klare disse problemer. Lad mig blot nævne nogle ganske få ting i beslutningsforslaget.

I pkt. 2 står der, at formuen som hovedregel skal deles efter, hvis bodel den tilhører, og så er vi langt inde i ægteskabslovgivningens regler, og der lukkes dermed op for masser af problemer.

I pkt. 4 om medhjælpende ægtefæller nævnes en aflønning med det udgangspunkt, at der skal selvangives om det timetal, der er anvendt af den medhjælpende ægtefælle. Det vil give anledning til mange ligningsmæssige skønsafgørelser.

Pkt. 6, hvor man ophæver retten til overførsel af uudnyttet personfradrag, er ikke særlig familiepolitisk venligt.

Der er altså mange tekniske problemer knyttet til at ophæve sambeskatningen. Vi er positive på dette område, men mener som sagt ikke, at dette forslag kan danne udgangspunkt for en ophævelse af sambeskatningen.

Hagen Hagensen (KF):

Det konservative folkeparti har med sit beslutningsforslag nr. B 7 sagt, hvad vi mener om sambeskatningen, som vi ønsker ophævet, og jeg kan for så vidt henholde mig til dette forslag.

SFs forslag indeholder dele, som det konservative folkeparti kan slutte sig til, og som vi selv har med i vores forslag. Det gælder stort set punkterne 1, 3 og 4, medens de øvrige punkter ligger uden for det, vi kan gå med til; der er i visse tilfælde tale om, at man i SF-forslaget vil diskriminere ægteskabet, og det kan vi i hvert fald aldeles ikke være med til. At der skulle være tale om, at to ægtefæller ikke kom hinanden spor ved, således at man i den henseende ville have, at de skulle være som fremmede personer eller personer, der ikke var i slægt med hinanden eller var i ægteskab med hinanden, hvis de gav hinanden gaver af størrelser, hvor der var tale om afgift, er en tankegang, der ligger os fjernt.

Jeg tror for øvrigt, at den socialdemokratiske ordfører har misforstået det, der står i punkt 2 i forslaget, hvor det var bodelen, der skal danne grundlag for, til hvis formue bestemte genstande eller værdier hører. Der er ikke spor tvivl om, at hvis man lader bodelen være grundlaget, vil den mulighed for at jonglere med det på den ene og den anden måde jo ikke være til stede. Hvis man følger forslagets pkt. 7, hvor gaver mellem ægtefæller ikke skal betragtes på anden måde, end at man ikke vil lade dem være undergivet gaveafgiften, vil det måske være almindelig indkomstskat i så fald, og så kan man da i hvert fald slet ikke jonglere med de ting. I øvrigt er bodelsbegrebet ikke nogen god delingsnorm i henseende til opgørelse af et ægtepars formue til beskatning.

Så skal jeg blot sige, at i det omfang, hvor det er sammenfaldende med de tanker, vi

[Hagen Hagensen]

har, kan vi følge det, og i øvrigt er vi rede til at drøfte forslaget i udvalget og dér fremkomme med yderligere bemærkninger.

Ministerens bemærkning om, at det havde løst mange af sambeskatningens problemer, hvis man havde fået rentefradragsændringen igennem, forstår jeg overhovedet ikke, ej heller at ministeren kan få sig til at sige det. Hvordan man ved at begrænse retten til at trække noget fra skulle kunne løse nogle af sambeskatningens problemer, må være en gåde i hvert fald for almindelige mennesker, men skatteministeren hører måske ikke til blandt sådanne.

Glistrup (FP):

Det eneste gode, der kan siges om SFs forslag, er, at man har valgt en populær overskrift: ophævelse af sambeskatningen. Den tusindedel af en promille af befolkningen, som læser videre i forslaget og forstår, hvad de læser, må sige, at alt, hvad der derudover kommer inden for forslaget, simpelt hen er noget makværk.

I punkt 1 og 2 tager man først og fremmest stilling til problemerne for et ægtepar, der bor i parcelhus, og hvor man altså skal finde ud af, hvordan dette parcelhus fordeles i relation til indkomst- og formueopgørelsen imellem mand og kone. Dér er det jo et meget almindeligt forløb, at det er konen, der har købt ejendommen for en arv, hun har fået, med 20.000 kr. i udbetaling.

Så står det på hendes navn, og det er stort set manden, der betaler afdrag på prioriteterne ned igennem årene, og ejendomsydelse betales til en vis grad fra den fælles bankkonto, hvor deres løn går ind. Så skulle man altså, alt efter hvordan ægtefællerne nu bidrager med at give oplysninger til skattemyndighederne, enten kunne nå frem til, at de skal have hver halvdel af fradraget, eller, hvis de jonglerer på den måde, at de i det ene år siger: ja, det her ejes fuldstændig af manden og kan klart henføres til den, der tjener mest, og som derfor har mest brug for fradraget, og det næste år er han måske blevet syg, så det er hende, der tjener mest, og så kommer de og fortæller, at man har misforstået det. Man kan ganske roligt sige, at vi kunne på sin vis få beskæftiget i hvert tilfælde de 150.000, som Kaj Westergård regerer over i form af arbejdsløshedstallene, men

vi vil nok få skabt 600.000 ekstra arbejdsløse, hvis de 150.000 skulle lønnes på skattekontorerne for at behandle de sager, som dette her vil medføre, og som gør det fuldstændig håbløst at nå frem til at sige, hvad der er dit, og hvad der er mit, imellem mand og kone, når man holder sig uden for de ideologisk betændte Albertslundklaner o. lign. og kommer ud til ægtepar, som lever godt med hinanden, og som ikke sonderer mellem dit og mit, men for hvem tingene er fælles, og hvor den fælles fjende ikke er den anden ægtefælle, men er skattevæsenet, som skal have mindst muligt. Når vi kommer ud i det virkelighedens Danmark, vil SFs principper i punkt 1 og 2 ganske og aldeles komme til kort.

Under punkt 3 vil man uddele dette Bismarckforslag på de 3.000 kr. til en bunke husstande med ordene: nu skal I pludselig have nogle ekstra fradrag, fordi I har tegnet nogle forsikringsfiduser af den ene eller anden art.

Ifølge punkt 4 skal man til at have trakaserier ud over al måde med ligningsmyndighederne, om nu en ægtefælle har arbejdet 747 eller 752 timer i det forløbne år eller måske 14 år tilbage, hvor lang tid sådanne skattesager nu tager at køre igennem. Det er altså det, der er meningen med, at man skal finde frem til det timetal, den pågældende har arbejdet.

I punkt 5 overser man ganske, at når én ægtefælle har underskud, skyldes det ofte, at der over den pågældendes kassekredit, hvor renterne altså skal fradrages, rent faktisk er afholdt udgifter til en overskudsgivende virksomhed hos den anden ægtefælle. Ægtefæller er ét kød og blod, og når den ene har underskud og man har fællesøkonomi, som man har i et godt ægteskab, skyldes det derfor meget ofte, at det, som juridisk formalistisk kan henregnes til den pågældende, er brugt til den andens overskudsvirksomhed, hvorfor underskuddet selvfølgelig skal overføres dertil.

Ifølge punkt 6 er det således, at så længe vi har et indkomstskattetryk som det, vi har for øjeblikket i Danmark, kan man ikke pludselig sige til de familier, der har valgt at disponere på den måde, at konen går hjemme og passer et par handicappede børn og manden er eneforsørger, at nu stjæler vi 15.000 kr. af hans fradrag.

[Glistrup]

I punkt 7 vil man, når der er gaver imellem ægtefæller, enten spille på det, som vil være langt det almindeligste, nemlig at det enten ikke vil blive opdaget, hvad der har været af gaver, eller at det passerer ud fra alle de mange regler, der er mellem ægtefæller, om noget, der falder helt uden for afgiftspligt med hensyn til gaver, eller at man ryger over i den anden grænse, hvor man altså kan risikere, at hvis man giver sin kone en nogenlunde stor og flot morgengave, skal man af med måske 450.000 kr., hvis det er noget til 500.000 kr., i kontanter, som skal betales oveni. Det var ikke skattevæsenet, der var den skat, man giftede sig med, og som derfor skal have morgengaven.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hvis det væsentlige problem ved at ophæve sambeskatningen var, at den ægtemand, der gav sin kone en gave på 500.000 kr., eventuelt skulle af med skat af denne gave, tror jeg godt, vi kunne gennemføre ophævelse af sambeskatningen umiddelbart, for det kan da vist ikke være almindeligt; da ikke hvis det gentager sig år efter år.

Jeg vil igen anbefale hr. Glistrup at vælge sine eksempler med lidt mere omhu, så der kan komme lidt alvor ind i debatten.

Må jeg om dette SF-forslag til ophævelse af sambeskatningen sige det samme, som jeg har sagt om flere andre beslutningsforslag i dag, nemlig at jeg synes, det er godt, det bliver fremsat, så vi kan føre diskussionen her.

Nogle af de enkeltdele, der udgør dette forslag, synes jeg er udmærkede. Det er jo en skandale, at der i dansk skattelovgivning står, at en gift mand betaler skat af sin egen og den med ham samlevende hustrus indtægt. Det er fremhævet af kommissioner og udvalg nedsat af regeringen, at dette ikke alene formelt, men også reelt er en forskelsbehandling af den gifte kvinde. Det er et alvorligt problem, vi taler om her, og vi bør gøre os al mulig anstrengelse for at komme væk fra det, og vi bør glæde os, hver gang der er et parti herinde, der peger på det.

Som jeg sagde før, skal jeg ikke gå igennem alle de enkelte dele, dette beslutningsforslag består af; det kan vi gøre i udvalget. Jeg skal kun sige, at pkt. 3, som de konservative bl. a. var glade for, er et forslag fra SF om at indføre flere fradrag. Det er vel ellers

ikke den udvej, vi har brug for i vores skatte-lovgivning.

I øvrigt bygger forslaget jo i vid udstrækning på den idé, som Thorlund Jepsen tidligere har gjort sig til talsmand for, nemlig at ophævelse af sambeskatningen bl. a. skal bygge på et vidt udstrakt særeje. Derfor ville det have været logisk, om man havde udbygget det med at sige, at nystiftede ægteskaber burde have som forudsætning, at det var opregnet, hvad der var særeje; det er jo nok en forudsætning.

At man peger på det tidligere radikale forslag om kildeskattelovens § 37 a og dér åbner mulighed for, at medhjælpende ægtefæller ikke alene kan få en del af overskuddet, der højst beløber sig til ca. 50.000 kr. – det er vist lidt mere i dag – som den sædvanlige aflønning, kan jeg også fuldt tilslutte mig.

Det er naturligvis rigtigt, at hvis vi havde fået gennemført renteomlægningen, havde det været nemmere at gennemføre ophævelse af sambeskatningen. Jeg kan ikke forstå, at den konservative ordfører er i tvivl om, på hvilket område det var, for det var naturligvis på fradragsområdet. Fradragene er lige meget værd: uanset hvor meget man tjener, kan man også fordele det mellem ægtefællerne, som man har lyst til. Så er det i hvert tilfælde ikke noget problem mere.

Når jeg har sagt dette, kan jeg ikke lade være med at minde, hvad ministeren i øvrigt sagde i dag. Ministeren bedyrede heroppefra, at når han talte, talte han naturligvis på regeringens vegne. Vi havde nok været længere i dag med renteomlægningen, hvis ministeren også under de aftaler, vi traf i disse forhandlinger, havde talt på regeringens vegne og ikke blot på egne vegne eller på et flertals vegne – hvor stort det er, det ved jeg ikke. Men man må jo forstå, at det gør det vanskeligt, når man får at vide, at der er fuld opbakning fra socialdemokratiet side til en bruttoløsning, og at LO står bag, men så bagefter, bogstavelig talt inden blækket er tørt, skal opleve, at en minister starter et korstog mod den aftale, vi har truffet. Så kan en sådan aftale ikke holde, når man i forvejen er ude i den situation, at vi her skal gennemføre et meget væsentligt skatteforslag uden at have en meget bred tilslutning. Jeg håber, at ministeren i øvrigt taler på regeringens vegne og ikke som under aftalen kun taler på egne

[Bernhard Baunsgaard]

eller på et flertals vegne i regering og regeringsparti.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Af hensyn til historieskrivningen bliver det nødvendigt for mig at sige, at jeg også i denne sag har talt på regeringens vegne. Det er tilkendegivet meget klart over for det radikale venstre under de videregående drøftelser, at regeringen – den samlede regering – var parat til at stå ved den aftale, som blev indgået mellem flere partier. Ingen skal og bør være i tvivl om det, og jeg håber ikke, at hr. Bernhard Baunsgaard vil skabe mere tvivl om det. Den samlede regering står klart bag den aftale, der blev indgået mellem flere partier. Men jeg har forstået, at det radikale venstre på grund af handlingsforløbet ikke længere mener, at de kan stå bag aftalen, og det har jeg så ikke yderligere kommentarer til.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Så må jeg sige, at skatteministeren og jeg har en højst forskellig opfattelse af, hvad det vil sige at stå bag. Hvis det skulle være at stå bag den agitation og det korstog, som boligministeren starter kl. 7, dagen efter at vi om aftenen har indgået en aftale, hvor han klart siger fra og siger, at den aftale, der var indgået, er tåbelig – det var ikke det ord, han brugte, men det var meningen – så forstår jeg ikke, hvad det vil sige, at man er enig om noget.

Flygaard (DR):

Jeg skal blot sige, at retsforbundet ikke kan tiltræde det foreliggende forslag. Vi synes ikke, det er et godt bud på løsningen af sambeskatningsproblemet; heller ikke ud fra et kortsigtet synspunkt. Der er især to ting, der støder os ud fra et socialt synspunkt. Den ene er, at man vil have dobbelt 3.000 kr.s fradrag, og det andet er, at personfradrag ikke kan overføres i det tilfælde, hvor det kun er den ene ægtefælle, der arbejder.

Jeg kan i øvrigt henvise til, at retsforbundet, som det også har været nævnt i debatten, har fremsat et forslag til en kortsigtet løsning af sambeskatningsproblemet.

Men jeg vil personlig gerne gøre den bemærkning, at hvis man vil have en generel

løsning af sambeskatningsproblemet, som rækker ud over det, de fire forslag byder på, kan jeg dårligt se, at man kan gå anden vej end at gennemføre en ren proportionalbeskatning kombineret med et indkomstuafhængigt persontilskud for at sikre den nødvendige progression. Det er en konsekvent løsning af sambeskatningsproblemet. Det, vi har set indtil nu, er delvise løsninger på sambeskatningsproblemet. Jeg synes ikke, SFs hører til de bedre.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal takke de ordførere, som gav forslaget en positiv modtagelse. Desværre var ministerens jo ikke særlig positiv. Han ønsker, man skal fortsætte på den måde, at visse personer, nemlig mænd og ugifte kvinder, er hovedpersoner, medens gifte kvinder er bipersoner. Det er et fortidslevn, der skal ophæves, og dette er noget, som bidrager hertil.

Der kom nogen kritik af enkelte punkter. Formueopdelingen blev kritiseret for at være uklar. Så vidt jeg er orienteret fra juridisk sagkyndig side, er bodelsbegrebet et forholdsvist veldefineret begreb, der bruges i mange sammenhænge og også kan anvendes her.

Ministeren savner en skattemæssig behandling af retshandlinger mellem ægtefæller. Det bør naturligvis være ganske svarende til den skattemæssige behandling af retshandlinger mellem papirløse ægtefæller. Det er hele intentionen med forslaget, at ægtefæller skattemæssigt behandles på samme måde som papirløse.

Så er der problemet om personfradraget, der ikke kan overføres. Det er vi ganske enige i er et betydeligt socialt problem. Det må være helt klart, at de personer, som i god tro har indgået et ægteskab under, skal vi sige de hidtidige levemønstre, har ret til at leve deres liv uden at få deres vilkår forringet. Det er også derfor, at vi ikke foreslår, at denne ret ophæves med øjeblikkelig virkning undtagen for de allermest velhavende. Men på længere sigt må denne ordning også fjernes og ægtefæller i den henseende ligestilles med papirløse.

Jeg er selvfølgelig opmærksom på, at regeringens bestræbelser på en forenkling vil lette sambeskatningens ophævelse, men disse

[Rahbæk Møller]

forenklinger synes at trække i langdrag, og jeg synes ikke, at denne sag kan vente længe-re.

Hr. Ervin Jensen var også inde på dette med formueopdelingen, og jeg er glad for, at hr. Hagen Hagensen gjorde opmærksom på misforståelsen. Der kan ikke jongleres med formuer ifølge dette forslag, som hr. Hagen Hagensen gjorde opmærksom på.

Så er der problemet nygifte med små børn. Der mener vi altså, at folk, der gifter sig og ved, hvad de går ind til, ikke skal have det personfradrag. Det vil sige, at hvis man ønsker at støtte familier med små børn – og det er da yderst afgtverdigt – har man børnetilskud som middel. Jeg synes ikke, det er personfradraget, der ud i enhver fremtid skal bruges til formålet.

Hr. Anders Poulsen var ikke særlig positiv og kritiserede også bodelsbegrebet og begrebet om medhjælpende ægtefæller. Jeg forstod det ikke helt, for jeg troede egentlig også, at det netop for venstres medlemmer var et problem, at de nuværende regler var restriktive. Personfradragsoverførslen har jeg kommenteret og skal ikke gentage bemærkningerne.

Hr. Hagen Hagensen var positiv på nogle punkter, og det er for så vidt ikke overraskende, for af de tre forslag, der hidtil er kommet, ligger SFs jo klart nærmest det konservative. Forskellen er vel nærmest, at vores er noget mere vidtgående. De konservative vil ophæve sambeskatningen på nogle punkter, mens vores er mere totalt. På den baggrund, at de konservative tidligere har erklæret sig som tilhængere af at ophæve sambeskatningen, forstår jeg ikke helt hr. Hagen Hagensens kritik af, at vores forslag vil stille ægteskaber dårligere. Intentionerne bag et forslag om at ophæve sambeskatningen må være at stille ægtefæller på samme måde som papirløse, ellers forstår jeg simpelt hen ikke, hvad det skulle gå ud på.

Så var der hr. Glistrup, der kaldte det hele et makværk og kom med en lang punktvis forklaring på, at papirløse jo ikke kan klare deres forhold. Det er ganske tilsvarende det, vi havde under det foregående lovforslag, hvor hr. Glistrup også forklarede, at ingenting kunne lade sig gøre. Nu gennemgår han det altså igen punkt for punkt og siger, det ikke kan lade sig gøre. Der er ikke andet at sige til det, end at der er titusinder af papirløse ægteskaber, der løser det problem hvert

år, når de udfylder selvangivelsen. Vist kan det da lade sig gøre; det lader sig gøre, og det gøres i praksis i dag.

Det med morgengaven til 500.000 kr. er ikke kutyme blandt de befolkningsgrupper, vi interesserer os mest for, lad mig sige det på den måde.

Hr. Bernhard Baunsgaard kan jeg takke for en meget positiv modtagelse. Han kritiserede et enkelt punkt, og dér må jeg oven i købet erklære mig enig i kritikken, det var det med 3.000 kr.s fradraget. Vores synspunkt er, som jeg også forstår det var hr. Bernhard Baunsgaards, at dette fradrag skal ophæves. Men vi mener, at det, så længe det bevares, skal være fælles. Vi håber, at vi kan nå frem til enten at ophæve det eller i forbindelse med en ophævelse af sambeskatningen i hvert fald gøre det mindre, så der ikke sker noget yderligere provenutab, men hvis der skal være mening i sambeskatningen, må alle regler, som diskriminerer kvinden, og som stiller ægtepar anderledes end andre, væk, og det gælder altså også dette punkt. Men vi er enige i hovedsigtet.

Hr. Flygaard var ikke positiv og nævnte to problemer: 3.000 kr.s fradraget og personfradragets overførsel. Jeg har kommenteret dem begge tidligere, så jeg skal ikke gentage mig selv her.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Hr. Hagen Hagensen mente ikke, det var umiddelbart forståeligt for almindelige mennesker, at der var en sammenhæng mellem renteomlægningsforslaget og sambeskatningsproblemerne. Nu ved jeg ikke, om jeg af dette tør udlægge, at hr. Hagen Hagensen ikke er et almindeligt menneske, men i hvert fald skulle det være umiddelbart let at forstå, at der er en vis sammenhæng. Jeg tror, at både hr. Bernhard Baunsgaard og hr. Rahbæk Møller har været inde på det, men jeg vil da gerne prøve at forklare det lidt nærmere, så det ualmindelige menneske hr. Hagen Hagensen måske kan fatte sammenhængen.

Når fradraget for private renteudgifter omlægges til et fradrag i de beregnede skatter, vil det for sambeskattede ægtefæller være uden betydning for den samlede skattebetaling, om fradragene for private renteudgifter foretages i den ene eller den anden ægtefælles indtægt. Forslagets gennemførelse vil der-

[Ministeren for skatter og afgifter]

for helt uomtvisteligt indebære øgede muligheder for en ophævelse af sambeskatningen på fradragssiden. Det burde være ganske enkelt og let at forstå.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Jeg skal gøre opmærksom på, at det er hensigten at føre mødet igennem uden afbrydelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om afvikling af lejeværdibeskatning og rentefradrag for ejerboliger.

[Af Wilhjelm (VS) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 82. Fremsat 12/3 80).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):**

Det forslag til folketingsbeslutning, som her er til første behandling, er en ajourført genfremsættelse af et forslag fra foråret 1979. Forslaget går ud på, at regeringen senest den 1. november i år skal fremsætte lovforslag om beskatningen af ejerboliger efter nærmere angivne retningslinier. I tilfælde, hvor lejeværdien er større end renteudgifterne, skal beskatningen af det herved fremkomne overskud på ejerboligen ophæves straks. Hvis omvendt renteudgiften er større end lejeværdien og der derfor er tale om underskud, skal fradraget for dette underskud afskaffes over en årrække.

Jeg er enig med venstresocialisterne, når de ønsker beskatningsreglerne for ejerboliger ændret, og som bekendt har regeringen også taget initiativer på dette område.

For at begynde med rentefradraget har regeringen fremsat forslag om en omlægning over en årrække af fradraget for private renteudgifter fra et fradrag i indkomsten til et fradrag i de beregnede skatter, og folketingsrådet har vedtaget et forslag til folketingsbeslutning herom. Gennem dette forslag mente vi at man kunne få fjernet den meget betydelige skævhed ved de gældende regler, som fremkommer ved, at skatteydere med en renteudgift af en given størrelse opnår en større skattelettelse, jo højere deres indkomster er.

Desværre viste det sig, at den mellem flere partier indgåede aftale ikke kunne holde, og regeringen har herefter ikke fundet, at der er grundlag for at søge det forslag, regeringen fremsatte for folketingsrådet i december, gennemført i denne folketingsssamling.

For nu at vende tilbage til venstresocialisternes forslag har jeg hæftet mig ved den metode, som venstresocialisterne synes at foretrække ved aftrapning af et ejendomsunderskud. Efter denne metode skal det skattemæssige ejendomsunderskud fikseres og aftrappes over en årrække for de nuværende ejere. Nytilkomne boligejere skal derimod ikke have ret til at fradrage prioritetsrenter.

Det sagkyndige udvalg, som har beskæftiget sig med en begrænsning af fradragssretten for private renteudgifter, har taget afstand fra denne aftrapningsmetode. Efter min opfattelse er denne metode, den såkaldte fixmetode, da også betænkelig, fordi den vil medføre en uacceptabel forskelsbehandling af nytilkomne boligejere i forhold til skatteydere, som har købt deres ejerbolig før skærings- tidspunktet.

I regeringens forslag om rentefradragsbegrænsning byggede vi da også på den såkaldte flexmetode, og efter denne metode får personer, som stifter gæld i overgangsperioden, fradrag for en, ganske vist faldende, andel af de private renteudgifter i indkomsten på lige fod med personer, som har optaget lån før overgangsperioden.

Venstresocialisternes beslutningsforslag indeholder også en opfordring til at afskaffe lejeværdibeskatningen. Som bekendt overvejer regeringen at erstatte lejeværdibeskatningen med en løbende beskatning til staten af